

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core
spundinti ai nostri, si de a dreptulu la Re
dactiune Stationsgasse Nr. 1, unde
sunt a adresá si corespondintiele, ce pri-
vescu Redactiunea, administratiunea séu
speditur'a; câte vor fi nefrancate, nu se vor
primi, éra cele anonime nu se vor publica

Pentru anuote si alte comunicatiuni de
interesu privat — se raspunde câte 7 cr.
pe linia; repetiriile se facu cu pretiu sca-
diatu. Pretiulu timbrului câte 80 cr. pen-
tru una data se antecipa.

De da doue ori in septemana: **Joi-a** si
Dominec'a; éra candu va pretinde im-
portanti'a materieloru, va esi de trei séu
de patru ori in septemana.

Pretiu de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe anu intregu 8 fl. v. a.
diuimate de anu 4 fl. v. a.
patrariu 2 fl. v. a.
pentru Romania si strainatate:
anu intregu 12 fl. v. a.
diuimate de anu 6 fl. v. a.

Budapesta, in 8/20 maiu 1874.

Alalta-ieri, luni in 6/18 maiu, dlu
advocatu *Gruia Liuba* — se transporta
la inchisorea din Vatiu, pentru d'a so-
supune la pedéps'a ce i-a dictatu *justiti'a*
magiara in cunoscutulu procesu de pres-
sa alu Albinei.

Noi marturisimu, ca suntemu multu
mai aprópe atinsi, si prin cele vedute si
audite multu mai tare influentiati, de
cátu ca se potemu întreprinde, a ni spu-
ne parerea si sentimintele nóstre —
fracamente si cu sange rece — in acésta
causa, intr'o cauza, unde unu *tribunалу*
curatu magiara judecá pre unu curatu
romanu, pentru espeptoratiuni in contra
magiarimeii — la inchisóre de 15 luni
si la o glóba de 500 fl. plus spesele in-
chisitiunei.

Domnii magiari — firesce vréu se se
sienta *santa si neviolabile justiti'a loru*,
pentru ca *este a loru* si — corespondie-
tória intereseloru loru, si — pentru ca
sciu, cumca statu si poporu nu se póte
numi cultu si civilisatu si indreptatitu la
viétia, a carui justitia nu este — *santa si*
neviolabile.

Noi — pricepemu si apretiuimu
acést'a; numai nu scimu, óre domnii
magiari — pricepu si apretiuescu si ei
acelu altu adevéru, nu mai pucinu santu
si inaltu, ca — *déca ceva in statu trebue*
scumpetate si rigóre feritu — macar
si de umbr'a suspitiunei de partialitate
si nedreptate, — *déca essiste institutiune*
publica in statu, carea — ca o vergura
se bue ferita de cea mai mica péta, apoi
— este justiti'a.

Noi — scimu, pricepemu, sentimu,
apretiuimu chiar, ca *magiarismulu de la*
potere stá ga'a cu spad'a poterii in mana,
la isbi fara crutiare pre ori cine ar cu-
tesá a trage la indoiéla dreptatea si ne-
partialitatea cumpenei de justitia a loru;
de aceea noi suntemu departe, pré de-
parte, d'a incercá se provocámu din
adinsu asprimea manei si agerimea armei
loru. Optu ani tecura, de candu manuimu
noi condeilu, de candu implemu coló-
nele acestei foi cu atacuri grele in contra
politiceii, legiloru, mesuréloru, fapteloru
si tendintieloru guvernului magiara si a
partitei sale, si a tuturoru celoru ce di-
reptu séu indireptiminte lu-sustienu, — si
in totu decursulu acestui lungu timpu,
sepanirea magiara n'a gasitu cauza d'a
apelá la spad'a justitieii sale in contra-ne-
bóra — nici de aci nainte nu va gasi.

Dar — óre prin portarea sa si a
procurorului seu, si a tribunalului seu in
procesulu de pressa contra Albinei, res-
pectivminte contra dlui *Gruia Liuba*,
altulu guvern a feritu intru asemenea
modu scrupulosu — de tóta suspitiunea si
de t'á justiti'a magiara?

Noi — *déca nu este permis a dice*
ca, apoi dupa consciintia curata nu po-
temu séu dicemu — d a, si — cauta sé
caámu — altii sé judece, sé judece opi-
niunea publica, judecat'a cea-ce in fine
actu remane cea mai competinte.

A fost vorb'a de unu procesu poli-
ticu, pentru unu articlu — de cea mai
egale tendintia din lume, dar — plinu
de espeptoratiuni drastece, de invective
si afronturi chiar in contra ministeriului
magiara si a *magiarismului peste totu;*
unu articlu de unu tonu si de o forma,
cum *Babesiu* n'a scrisu nici o data, —
unu articlu despre carele dejá de la in-
ceputu — tóta lumea cáta s'a interesatu,
ocasionalminte pana si minist. c. *Szapáry*
— a aflu cu tóta positivitatea, ca — a
fost conceptiunea unui baiatu de abia 15
ani, care conceptiune dlu *Gruia Liuba* —

in pripa si fara destula atentiune prelu-
crandu-o, in absentia lui *Babesiu*, a pu-
blicat'o in „*Albina*,” despre care *Babesiu*
in momentulu, candu a cetit'o in Sibiu
a eschiamatu: *acé procesulu de pressa*
este securu; cáci guvernulu nu va perde
acésta ocaziune, acestu golu ce i s'a datu,
pentru de a-se resbuná asupra Albinei!"

Asia a si urmatu. Si fiindu ca dintru
inceputu, modulu, imprejurárele, persó-
nele, prin cari s'a scrisu si publicatu acelu
articlu, au impusu lui *Babesiu* oblega-
mentulu morale d'a luá asupra sa respon-
sabilitatea, — in data s'a datu pe facia
de susu post'a de *isbanda*. Ér urmandu
mai tardiu alegerea lui *Babesiu* la Bise-
rica-alba, apoi — prin intrevenirea ace-
stui, fiasculu guvernului la *Panciova*,
si éra si dupa acést'a — presentarea pro-
pria, spontana a dlui *Liuba*, dejá cen-
suratu advocatu, la procuratur'a de
statu si denunciarea sa ca directu si
nemedilocitu scriitoriu si publicatoriu
alu incriminatulu articlu, dupa tóte
acestea — la unii factori ai justitieii s'a
manifestatu o superare pronunziata in
contra dlui *Liuba*, carea a mersu pana
a-i face grele imputatiuni, ca — de ce
s'a mestecatu in acést'a afacere? de ce s'a
insinuat densulu, candu *Babesiu* atátu
de pre ne-asteptate devenise in ghiarele
domniloru, adeca sciti — in *braciale jus-*
titieii magiare?

Va se dica, se manifestá parere de
reu, ca — *justiti'a magiara* perdú oca-
ziunea d'a-si face *sacrulu oficiu*, intipuitu
de domni, oficiulu de *resbunare in con-*
tra unui omu, absolutminte nevinovatu!

Celu mai renumitu advocatu aperi-
toriu din Pesta, rogatu de dlu *Liuba* a
primi aperearea, a *refusatu*, macar ca l'a
incredintiatu, cumca densulu ca juratu,
n'ar poté sé-lu condamne.

La judecata tribunalulu — cu unu
motivu de valóre fórte dubia — l'a
opritu pre dlu *Liuba* a citá din foile ma-
giare esemple de atacuri furiose in con-
tra Romaniloru peste totu, pentru d'a
dovedi cum prin acelea se provóca in-
versunarea spiriteloru la Romani, de
unde urma, ca apoi junii ne-esperti res-
pundu si ei in asemenea limba.

La observatiunea facuta in plansó-
rea de nulitate, cumca unulu dintre ju-
rati, reflectatu de unu vecinu alu seu la
aperearea cea dibace a acusatului, a res-
punsu: „*Lasa-lu dr—lui, cá romanulu nu*
mai friptu este bunu;” — *la acésta ob-*
servatiune, in locu d'a dispune consta-
tarea adevéruului si eventualminte d'a
tené contu de elu, simpluminte suplican-
tele pentru vatemerea juriului se con-
damná la o muleta de 50 fl.!

Dupa tóte aceste, de si legea si
poterea ne opresce a banu justiti'a ma-
giara, totusi — nici legea nici poterea
domniloru nu ni pote impedecá convic-
tiunea, ca — *nu toti domnii au buna*
pricepere despre conditiunile recerute
pentru o justitia santa si neviolabile!

Noi am disu, ca — astfelu de apa-
rintie potu sé ne impedece a mai fi
sinceri facia de sepanirea magiara; pó-
te ca domniloru de la potere nu li pasa
de acést'a, ba chiar se vor bucurá. cáci
in fine politic'a moderna si asiá se base-
dia mai numai pre mintiuna si simula-
tiune: da, numai cátu — dámu domiloru
de la potere sé cugete, ca — este o ma-
re si essentiala diferentia, intre simularea
celoru sinceri, celoru in sentiuri si prin-
cipie de dreptu, si — intre simularea
ómeniloru unelte.

Noi intru interesulu adevéruului si
dreptulu eternu, intru interesulu patriei

si moralei guvernului — provocámu
matur'a si drépt'a judecata a celoru de
susu, cá óre — *imprejurárele procesului*
si condamnárei draconice a dlui Gruia
Liuba — corespondu ele pe deplinu pos-
tulatelorunei justitie obieptive, sacre
si neviolabile? — Séu cá — dlu advocatu
G. Liuba — este dóra — unu *martiru, o*
victimá?! —

Inca doue observatiuni.

Precum — tóta poterea si man'a
magiara nu póte impedecá, ca multi sé
créda, cumca dlu *Gruia Liuba* suferé
atátu de grea pedéps'a — pentru neca-
sulu domniloru de la potere pre *Babesiu*;
asiá de alta parte multi dintre domnii
magiari, ba — precum suntemu infor-
mati, si unii nemernici ai nostri — tienu
cumca dlu *Liuba* — numai de nevoia s'a
aruncatu in inchisore, pentru *Babesiu*.

Potemu incredintiá cu tóta seriosita-
tea, ca — *Babesiu* n'a facutu neci unu
pasu, pentru d'a scapá din ghiarale jus-
titieii magiare; ba din contra, nici nu l'a
multumitu de felu decisiunea dlui *Liuba*,
de a se denunciá pe sine pentru acelu
articlu. Cu tóta resolutiunea eramu ple-
cati, a face domniloru de la potere deli-
ciós'a bucuria, d'a *condamná cátu sciu de*
cumplitu pre unu omu, despre carele —
ne ingrigiamu bine, ca sé castige cea mai
deplina convicitiune, cá — nu are nici
cea mai mica vina in cauza.

Astfelu de condamnári facu, si le
pórta pre sufletu acele popóra, cari nu
mai au consciintia, nici nu se mai gan-
diescu la viétoriu. Si acé aveamu minu-
nat'a ocaziune, de a li dovedí ingamfa-
tiloru de la potere, ce pucinu ajunge
poterea loru — facia de unu omu cu con-
sciintia curata! . . .

Alt'a: Superarea, man'a, furi'a
domniloru magiari asupra nóstra e, ca
— ii numimu *tirani, barbari, tatari*, si
mai câte tóte altele asemenea.

Curiosu! Dar — *déca faptele, por-*
tarea loru facia de noi sunt de asta na-
tura, — cum sé li dicemu? D'apoi cá
ast'a este diferint'a intre noi si intre
mamelucii naimiti ai loru, cá precandu
aceia tóte lauda, si saruta vérg'a si pi-
ciorulu care ii isbesce, — noi, ne-standu
in soldulu si favórea loru, numimu tóte
cáte vedemu dupa numele indatenatu alu
acelora.

Si-apoi ce! Cá dóra nu noi ii-am
botesatu pre domnii magiari cu acele
nume; dlu *Trefort* alu loru ii-a caracte-
risatu de *barbari moderni*; dlu *Cser-*
nátony si altii de *tartari* si de *asiateci*;
ér *tiran'a* li este titlu istoricu. Acum —
déca connationalii loru, cari — ori cum,
si ei s'au ingrasiatu din sudorile crunte
a le nóstre, déca acesti-a se semtu in-
dreptatiti a-ii caracterisá cu acele nu-
miri, — ei bine, de ce nóa imtatiunea sé
ni se iei in nume atátu de reu?! Ce alt'a
se presupune despre noi, de cátu cá —
n'am avé acelasu dreptu de umanitate si
de patriotismu!

Desteptati-ve si desamagiti-ve, dom-
niloru magiari, si — fiti drepti cátra
noi, *déca doriti sé aveti viétoriu!*

Totu la starea finantiaria a patriei,
dupa espusetiunea ministrului Ghiczy.

Candu anu véra genialulu *Kerkápoly*,
favoritul marelui *Andrássy*, pre care
acést'a l'a redicatu din pulbere, pentru
ca densulu prin talentulu si sciintia sa
se trantéscu tíer'a si pe popóra in pul-
bere, — candu acelu genialu *Kerkápoly*,
ce astadi se pre-ambila prin *Italia* insbur-

dare si placeri, pona ce tíera se sverco-
lesce in cele mai mari lipse si necesuri, —
candu densulu anu véra ca ministru de
finantie — a cerutu votarea imprumutu-
lui de 153 de milliöne in argintu, atunci
si elu si cameraderi'a au intonatu cu voce
inalta cá: „*este pentru d'a scapá*
de defecte si imprumuturi pe cinci
ani, ca astfelu sé se póte regulá in li-
nisce finantie si ecilibrá bugetele tíerei.
Argumentu plausibile, — fora tóta in-
doiél'a.

Am procopsitu! —
Noi fecia de domnii magiari de la
potere — din capulu locului *pessimisti*,
am predisu atunci in data, cá — o sé
vedeti, cum colosalulu imprumutu ce se
cere pentru cinci ani, n'o sé ajunga a
acoperi trebuintiele domniloru magiari
nici pe trei ani.

Am procopsitu! —
Espusetiunea dlui ministru *Ghiczy*
de mercuria trecuta, si reportulu comisi-
unei finantiarie din 14 maiu, asupra legii
pentru imprumutulu cerutu, ni dove-
descu cu date si cifre crudeli, cumca
diuimatea de 76 1/2 milliöne, dejá redi-
cata anu — din acelu imprumutu — *este*
intréga cheltuita, si — cumca pon' la 1
ian. 1875 — unu deficitu celu pucinu de
42 milliöne, neprevédu in bugetu, are
a fi acoperitu din cealalta diuimate, ce
se cere acuma!

Va sé dica: Din imprumutulu de
153 milliöne, acáriu realizare a inceputu
in septemvrc 1875, pon' la 1. ian. 1875,
in timpu de 16 luni de dile — *dejá vor*
fi duse 133 de milliöne, remanendu nu-
mai biete 20 milliöne pentru unu timpu
prefiptu de inca 3 ani si 8 luni! Unu
restu ce — noi suntemu securi, cá — nu
va ajunge nici trei luni si 8 dile, de cum
3 ani si 8 lune!

Ei, dar acésta aretare — ori cátu
impare ea de trista, inca nu e completulu
adeveru.

Espusetiunile dlui *Ghiczy* in privin-
tia trebuintieloru urgenti, absolute, de
tóte dilele, cari din bugetulu votatu nu
se potu acoperi, pentru scaderea ne-as-
teptata a veniteloru preliminarate, — foile
guvernamentali sciu curiosu sé le splice,
si a nume oficiosulu „*P. Napló*” vine a
le completá cu cifre mai positive.

Catra venitele regulari, dupa impreju-
rările neprevéduite, se mai recere inca pre
lun'a lui *iuliu*:

„ „ <i>iuliu</i>	14,760.000 fl.;
„ „ <i>ianu</i>	5,900.000 fl.;
„ „ <i>augustu</i>	1,140.000 fl.;
„ „ <i>septemvrc</i>	3,759.000 fl.;
„ „ <i>optovre</i>	5,193.000 fl.;
„ „ <i>noemvre</i>	nomie'a —
„ „ <i>decemvre</i>	10,792.000 fl.;
Impreuna . 41,550,000 fl.	

Cátra acésta trebuintia mare si ne
evitabile in sa — mai are a fi adausu tre-
buintia secura pentru 1. ian. 1875 — de
17 milliöne, pentru carea cassele publice
ar fi sé fie, dar nu sunt in pregatire.

Astfelu, sum'a totale, receruta pana
inclusive 1 ian. 1875 este: 58,550.000
fl. v. a. pre cátu se póte precalculá securu;
dar — potu sé se nasca in decursulu tim-
pului inca mai altele trebuintie nepreve-
diute.

De aci este evidinte, cá imprumu-
tulu nou-votatu de 76 1/2, séu realminte
72 milliöne — este casi cheltuitu dejá;
ér pentru mai susu amintitulu timpu de
inca 3 ani si 8 luni — dlu *Ghiczy* va tre-
buí sé se socotéscu, de unde sé mai
stórca bani! —

Budapesta, in 6/18 maiu 1874.

Infernalele planuri ale *Orleanistilor* in Frantia, violența și rafineria ducelui de *Broglie*, de vinerea trecută în coci, se demască — astfelu, în cătu numai cei absolutu orbi nu vedu și cunosc firea și tendința lor.

De toti și de toate, firese în prim'a linia de *nefericirea țerei* și de maresialulu presedinte *Mac-Mahon* — abuzădă această clică și acelu ducă *Broglie*, pentru d'a inselă lumea și a dă Frantia pre man'a — *Contelui de Paris*.

Noi la rondulu nostru am aplicatu adeverat'a insemnătate a proiectului de lege pentru *Senatu*, pre cum și a celui pentru reform'a *legii electorali*, adică pentru restringerea — votului universale. Astadi aplicatiunile noastre au câstigatu sanctiunea faptelor.

Vinerea trecută ducele de *Broglie* propuse proiectele sale adunării de Versalia, ér sambata, dupa unu concludu de aceeași dia alu consiliului ministrilor, elu cersî cu energia și intetire, ca — mai înainte de toate, și adică în data pe luni ca astadi, se se puna la ordinea dilei desbaterea asupra acestui proiectu.

Toama această cerere și stăruire cu atâta focu — desteptă banuele și în aceia, cari dora nu le aveau pana acî. Toti pricepura, că *Broglie* cërca, se se asecure cu *Orleanismulu* seu pentru ori ce eventualitate, amblandu a pacali și pre *Legitimisti* și pre *Republicani*.

Natiunea franceza la nici unu principiu nu tiene cu atâta rigore, ca la alu *egalitatei* politice între cetățiani, și pe acestu temeiu — la *votulu universale*, adică la dreptulu fiecărui cetățianu maiorenu, d'a concurga cu vócea sa intru regularea afacerilor publice ale patriei. Ei, dar *Orleanisti*, dupa firea lor — sunt in contra acestui dreptu, de unde și clas'a cea mare a poporului de la țera și a lucratorilor — este in contra *Orleanismului*. Ducele de *Broglie* deci, mai înainte de toate, prin proiectulu seu de lege electorale, — oia se despoia poporulu de diosu, — dupa cum s'a calculatu — de vr'o *trei-patru milioane de voturi*; apoi se pasiésca la crearea unui senatu, mai numai de ómeni ai sei și cu prerogative enorme; astfelu se puna sortile țerei la discretiunea clicii sale.

Dar — dede d'o pedeca ne-asteptata. Facendu-se votare asupra cerutei urgintie și priorități a proiectului legii — electorali, cu o majoritate de 381 voturi contra 317, cerea Ministeriului s'a respinsu. (În majoritate au votatu — 310 *Republicani*, 54 *legitimisti* și 17 *Bonapartisti*.)

Ministeriulu în data s'a retrasu, pentru de a se consultă asup'r'a remanerii seu neremanerii mai de parte la cârma; și respandirea acestei sciri în data a facutu ca lumea se creda, că — are se prorumpa *crisa ministeriale* și are se vina la putere unu ministeriu nou, din *Republicani moderati*, dora cu unele pucine persóne mai onorabili dintre *monarhisti*.

Intr'aceca redeschidendu-se siedint'a, crisa împarea, că — are se se amane, esplicandu unu deputatu din drepta, că votulu de mai înainte nu este propriamente votu de blamu pentru guvern, ci acel'a vré numai a sulová mai antaiu de toate cestiunea: deca trebuie se se organiziedie pozitiunea lui *Mac-Mahon* în fruntea țerei pe siepte ani, — seu nu? De alta parte deputatulu stangei *Rampon*, în data dechiară că: *stang'a a votatu* contra unui ministeriu de clică, ér nu contra lui *Mac-Mahon*.

Asiá dara de ocamdata se credea evenimentulu despoiatu de caracterulu crisei și remase ca pe mane, marti, se se discute asupra ordinei de dia.

Cu atâta dlu *Broglie* și clicasii sei credeau a fi conjuratu periculu. Ei, dar asiá se vede, că opiniunea publica nu s'a multiamitu și gravele banuele nu s'au asediatu, căci depesiele de ieri, *domineca*, suna, cumca *Mac-Mahon* a primitu demisiunea cabinetului *Broglie*, și a insarcinatu pre *Goulard* cu compunerea unui cabinetu nou — din ómeni, sineerminte adicti *Septenatului*, și asiá dara decis'a organiză și asecură această institutiune, adică — *Republic'a provisorie*.

Dspre rezultatulu negociatiunilor lui *Goulard* — inca nu se scie nemic'a pozitivu; căci precandu o depesia de astadi ni anunciá, că — de já a compusu unu ministeriu, și nu-

miá chiar persónele, totu atunci altele contradicu. Positivu pana în acestu momentu, adică pana luni sér'a e numai atâta, că cabinetulu rafinatulu și intrigantulu ducă de *Broglie* este demisiunatu, și că — caderea s'a intemplatu în tocmăi casî năute de 11 luni și trei septemani — *redicurea* sa prin *coalitiune momentana* a celoru mai diverse elemente.

Positivu este mai de parte, că și *Parisulu* și peste totu Frantia, privește această crisa cu sange rece, fora cea mai mica turburare seu ingrigire.

Budapesta, in 7/19 maiu 1874.

Dupa informatiunile foiloru guvernamentali de ieri, pre cari astadi le intaresce o comunicatiune în buletinulu oficialu ale guvernului, într'unu consiliu ministeriale, tînutu ieri în palatulu domnescu de *Byda*, sub presedint'a *Msale Imperatului-Rege*, s'a pertractatu o *Resolutiune* prénalta din 15 maiu prin carea *Congresulu*, nationalu bisericescu alu *Serbiloru* s'a decisu a se convocă pre diu'a de 12 iuliu a. e. în *Carlovetiu*, pentru alegerea de *Patriarchu-Metropolitu* și pentru deliberările organizatiionali necesari. Totu de o data se anunția, că convocarea și algerile au a se face pe bas'a statutului electorale din 29 maiu 1871, adică dupa principiile nóue, statorite de *congresu* și incuviintate de *Msa*.

Acăsta scire și mesura are o indoita mare insemnătate: antaiu că — *guvernulu magiaru a rupt'o cu clericulu reactionariu ai Ierarhiei serbe*, cari din urma, cu administratoarele patriarhiei, episcopulu *Nicanori*. *Gruiciu* în frunte, toti sunt în contra tuturor statutelor și institutiunilor nóue, votate și introduse de *congresu* de la 1864 în coci; — a dón'a că — *guvernulu magiaru*, recunoscendu puterea morale de resistintia a partitei nationale (*Mileticiu, Suboticiu, Polit, etc.*) — *manifesta plecare d'a se impacă cu acést'a*.

Noi — din capulu locului, adică înca de la 1860 și 61, și desclinitu dela 1866, mereu am predicatu corifeiloru magiari, lui fie-iertatu *Eötvös*, lui *Deák*, lui *Andrássy*, lui *Lonyay*, etc. etc. că, deca pôte se fie vorb'a de o *sincera și adeverata apropiare între stepanirea magiara și între nationalități*, acést'a numai prin atingere și intielegere cu partia nationale este cugetabile; pentru că — numai și numai acést'a este emanatiunea voiei libere a poporului și ca atare se bucura de increderea și representa adeveratele trebuintie și dorintie ale poporului. Celelalte fractiuni, produse prin influentia nemorali ale celoru de la putere, sunt numai nisece surogate și respective fictiuni próste, de cari se pôte face abusu, cu cari se pôte face parada în ochii lumii próste, dar — prin cari nici candu nu se pôte câstigi anim'a, multiamirea și increderea poporului. Firese că despotii și tiranii, atâtu cei absoluti, cătu și cei constitutionali și parlamentari, pre cum n'au atientitu nici candu binele poporului, intocma nici n'au cautatu anim'a, increderea și multiamirea poporului; — dar domniloru magiari — vai de ei, în insolatiunea lor de catra tota lumea, în dependint'a lor cu mani cu petióra de Austria și Germania, în periculu de mórte, în care se svercolescu cu statulu și cu nationalitatea lor, asiá credemu, că — nu li pôte fi iertatu, a se pune pe bas'a despotiloru și tiraniloru. Magiarimea este avisata de toate imprejurările, a caută cu ori ce pretiu anim'a poporaloru, în prim'a linia a Romaniloru și a *Serbiloru*, cari de siepte ani unici sustienura lupt'a nationale contra abuseriloru și retaciriloru, am poté dice — *atentatelor de fratricidere* ale domniloru magiari.

Magiarii — seu se voru impacă curendu cu popórale seu vor perî ca vai de ei. Pasulu, facutu acum în caus'a serbesca — este o simtoma buna; ca atare noi lu-salutamu.

Budapesta in 7/19 maiu 1874.

Cestiunea junctiunilor ferate unguresci cu cele romane — este de parte d'a fi incetatu a agitá spiritele domniloru magiari.

Multi sunt, cari recunosc constringetoria necesitate sub a cărei impresiune guvernulu magiaru a trebuitu se faca cunoscutu a concesiune societatei austriace de statu pentru lini'a *Temesiora-Orsiova*, și — nota bene, toti căti recunosc, de o potrivă tienu, că — conditiunea ce s'a pusu, cumca acea concesiune intra în vigóre numai dupa-ce va fi asecurata concesiunea junctiunei la *Brasiovu*, peste, *Predealu*, — acea conditiune e

numai *ilusoria*, numai pro forma, și fora de nici o valóre practica.

Tocmăi de aceea — alții éyasi, credendu că lini'a *Brasiovu-Ploiesci* este abandonata, s'au apucatu a pretinde și a aperá cu toate puterile junctiunea la — *Oituzu*! Firese că — pentru acést'a sciu se aduca acumă cu atâtu mai cumpenitorie motive; dar motivulu principale — e și remane, că — *fora o junctiune a linteloru orientali* — acolo la mediloculu liniei romane, acele linie în veci vor remane unu isvoru de deficitu, în locu d'a fi o binecuventare pentru țera!

În „Hon“ de *domineca*, unu domnu — nu pré specialistu, dar cu atâtu mai pucinu rezervatu, provóca de a dreptulu pre Diet'a țerei, se respinga concesiunea data de guvernulu societatei austriace de statu, pentru lini'a *Temesiora-Orsiova*, pana nu se va incuviinti'a mai antaiu din partea Romaniei junctiunea la *Oituzu*; fiindu că de altmîntre prin concesiunea legaturei la *Orsiovu* ruin'a țerei devine sigilata.

Acelu d. pune pover'a ce ar veni a fi transportatu, din intru și din afara preliniele din *Transilvania* — în, din, seu peste Romania — cam la 20 millióne de cantare, — deca junctiunea s'ar face iute la *Brasiovu* seu *Oituzu*. Insa — dice elu, mai tota această pover'a — se va direge peste *Temesiora* la *Orsiova* și în retieu'a romana, deca junctiunea mai antaiu se va efeptu la *Orsiova*! Folosulu în acestu casu va fi — alu societatei austriace de statu și alu — Romaniei!

Asiá credemu, că acést'a este cătu se pôte de chiar și respicatu lamuritu.

Am d'su, și constatamu de nou, că — nu se mai vinde pesic'a în sacu, și — deca totusi cineva va cumpere-o, apoi acel'a — dica ce va dice, vré de a dreptulu se cumpere pisica. —

Radna, retacire, riscare!

Ne adresamu dlui *Teodoru Serbu* din Aradu, cu această parola, ca s'o tiena minte.

Dlu *T. Serbu* este unulu dintre cei mai buni barbati teneri ai nostri, carele se bucura de o frumoza reputatiune — și — pentru caracterulu, și pentru mintea sa, și se tiene demnu de insemnatulu seu postu, — pare-nise de protonotariu alu comitatului, ce ocupa ca omu abiá de pucini ani intratu în viét'a publica.

Tocmăi pentru că și noi lu-stimamu, ne sentimu detori a-i adresá câteva cuvinte binevoitorie, cu parol'a din frunte. —

Reuniunea politica-nationale a tuturor Romaniloru din comitatulu Aradului, în contielegere cu căti-va reprezentanti ce se infacisiasera din partile *Radnei*, a prochiamatu candidatur'a dlui *Ioane P. Desseanulu* pentru postul de deputatu dietale, devenitu în vacantia prin retragerea dlui *Dr. Alessandru Mocioni*. (A se vedé pag. ultima.)

Dlu *I. P. Desseanulu* deci este candidatul nationale alu Romaniloru, dupa toate formele. —

Dlu *G. Constantini*, Romanulu cãruia de candu e — nu i-a pasatu de romanime, și dlu *Tabajdy*, vicecomitele și reprezentantele per excellentiam alu magiarismulu eschisivu, privilegiatu, în acelu comitatu romanu, se pusera și — prochiamara de *contra-candidatu*, adică de candidatu guverniale — pre dlu *Teodoru Serbu*, și — dea si-dede persón'a de unelta domniloru, cu carea — dupa reporturile ce avemu din mai multe partii, se agitedia în modu escesivu, prin medilócele usitate la domni, demoralisandu și sfasiindu pretotindeniá poporulu, spargendu bun'a-intielegere și solidaritate nationale și — astfelu compromitiendu-ne și blamandu-ne din respoteri. Cea-ce cu atâtu mai usioru merge, fiindu că dlu *Serbu* este unu barbatu de buna reputatiune la ai sei!

Intrebamu: Ce vré dlu *Teodoru Serbu*? Ce scopu are naintea ochiloru sei — pentru sine, și resp. pentru natiune?!

Noi lu-credemu pre dlu *Teodoru Serbu* omu intieptu și onorabilu, carele tiene ceva la reputatiunea sa, și — ca barbatu teneru contedia la unu viitoriu. Ei bine: unde afla, unde vede dea juru în prejuru unu barbatu de demnitate și reputatiune publica, carele se se fie fericitu pre această cale, adică — ca unelta în man'a celoru de la putere, în contra votului și interesului comunu alu conuatiuniloru sei?

Noi marturisimu că — nu cunoscemu,

decátu fesceliti și nefericiti! Și-apoi aceia — inca din timpulu puterii și flórei magiare guvernamentali; dar astadi candu ticaiori marfele lor, banerotatii în tota privint'a domnii stepanitori ai nostri — nu mai sciu pre care lature se se întórca, cãru Ddieu-bancariu se se inchine, ca se-si mai póta terei biét'a viétia, — astadi cãru romanu cu unu picuti de minte și o lecutia de caracteru nationalu — i va plesni prin creri, ca — se se deé de unelta domniloru! se-si puna la riscu reputatiunea și viitorulu — pentru scopurile acelora?!

Si — cine este dlu *Teodoru Serbu* pre calea, în aren'a politica? Ce i dá dsale titlu, indreptatire, curagiu — d'a se pune în concurentia publica cu unu *Ioane P. Desseanulu*, carele de já înainte de 13 ani a datu probe de dibacta în această sfera?

Marturisimu că — suntemu suprinși și uimiti, de retacirea și risiculu dlui *Teodoru Serbu*!

Dsa de sicuru, precum ori cine ne cunosce — scia, că noi în o suta de cause, prevate și particulari — nu consentimu și nu primimu solidaritatea, și nu mergemu alaturu cu *Desseanulu*: insa în punctulu cauzal și programei nationale, specialmîntre în reprezentarea acelora la Diet'a țerei, dlui *Ionu P. Desseanulu* — pururiá a fost la naltima chiamării, în cătu — pe cum scimu cu totii, nici o data nime n'a avut se-i impute ceva. Apoi trecutulu este celu mai indreptatitu gãgu pentru viit riu.

Ei bine vré dlu *Teodoru Serbu*, recrutulu, novitiulu — se fie mai bunu? — dlui *T. Serbu* nu va fi atâtu de nemodestu, a pretinde această! Ér deca nu are această pretensiune, carea unica i-ar poté servi de indreptatire, atunci — ce vré? *A blamá, a degradá poporulu*, pre care domnii dorescu a-lu pacali?? Pfu! Acést'a n'o face unu omu ce are unu sentiu óresi care de demnitatea sa propria.

Astfelu fiindu noi din temeiu convinti, că candidatur'a dlui *Teodoru Serbu* în cerculu *Radnei*, ori din care punctu de vedere considerata — este o mare, o colosale retacire — unu nespusu riscu pentru totu viitorulu, tot viétia sa, în cugetulu nostru curatu moral și nationale, ni tîenuramu de detorint'a a-lu reflectá la retacirea și risiculu seu și a rogá, se-si traga bine sém'a cu imprejurările se fie mai jalusu de reputatiunea sa, de intesulu seu celu adeveratu, de — viitorulu seu, — mai jalusu de cătu cunoscutii, pronunciatii, prin o mția de fapte, pe tota diu probatii nostri contrari nationali de mórte!

Ér poporulu nostru, alegatoriloru nostri din cerculu *Radnei* dicemu: *Pré amati frat crestini si romani buni, fie-ve mila de retaciri nostru, de amagitulu domniloru scrutati-lu, de este alu nostru si — nu este omu reu; si — nu-lu alegeti, ca se nu-lu omoriti!*

Asiá se ni ajute Ddieu, pre cum vom bimu din sufletu curatu și din anima buna — pentru dlu *Teodoru Serbu* și pentru poporulu romanu din cerculu *Radnei*! —

Diet'a Ungariei.

Siedint'a Casei respesentative de sambata in 16 maiu n. s'a ocupatu de petitiuni, dintre cari nici un'a n'a fostu de vr'unu interes speciale. În data dupa deschiderea siedintei inea *Kármán L.* a substernutu unu proiect de *resolutiune*, prin care se cere, ca linia — în principu de já adoptata — *Pesta-Zimonu* — se se cladésca cătu mai curendu, ingrandu-se spre acestu scopu capitale din intru fora impovarirea țerii. —

În siedint'a tîenuta *domineca* in 17 la 12 ora de *mediadi*, s'a presentatu reportulu comisiunei centrali asupra legii pentru imprumutulu cerutu, — care lege la propunerea ministrulu *Ghiczy* se destina spre dezbateru în siedint'a de marti; — mai de parte se presenta prin reportorulu *Molnár Al.* proiectulu de lege despre scólele medie. —

În Siedint'a de luni, in 18 maiu, — dupa cele formali, și substernerea unor proiecte de legi pentru reformári în justitiu, dupa verificarea deputatoru *Telezky* și *Billa* se primesce bugetulu Casei pe lun'a maiu, apoi se trece la ordinea dilei, unde primul obiectu este propunerea lui *Irányi*, pentru avisarea guvernului, ca se se ingrigésca de pre moduri și midilóce d'a usiurá lips'a

limitatea financiară a poporului. *Irányi* era, er ministrul c. *Szapary* combate acceptarea proiectului de rezoluție, care apoi punându-se la vot nominal, cu 158 contra 111 se respinge. — (Merita a notă, că argumentul foarte vertos apăsător de dl. Ministru — a fost, încă lipsă a n'ar fi mare în țară, căci din țară de 1 milion și diuțate, ce densul meritul municipiilor ca împrumut pe 4% cu 6%, nici diuțate nu s'a primit!) Da; însă dl. min. a retacut cauza, gândind că *nu s'a primitu*. Noi o scim din *Zadw* etc. A pus adică îndurată de min. condițiune absurdă, ca toți membrii comitetului municipal să stăie buni pentru împrumutul poporului! Apoi această — firește că s'a primitu!)

Acum se trece la alu doilea obiect de discuție, continuarea desbaterii generală asupra proiectului de lege pentru advocați. Mai făcându-și vocea în diferite direcțiuni — *Stancu, Ghiczy, Tisza L. și Szakács*.

Dl. *Stancu*, mai vertos în contra îndrăgitorilor multilaterali, că corpul advocatilor este foarte stricatu și are trebuința de a fi disciplinat, aduce împrejurări pozitive, și dovedesc, că reul nu atâtă este în puțina neregulată a advocatilor de astăzi, în defecțiunile instituțiilor și legilor, și în abuzurile de sus. Deci *Stancu* din cauza instituțiilor rele și defecțiunilor lor n'ar pedepsi generațiunile viitoare în vocatură, îngreunând condițiunile de existență.

Mai vorbindu apoi reportoriul și ministrul *Pauler* pentru proiectul de lege, desbateră gen. se deschiază de încheiată.

Dupa această mai făcându-se întielegere votarea în generalitate se urmează marșul, er apoi se se pasieșca la desbateră legii pentru împrumut, și în data se se decida asupra ferilor de rosalii, — cu atâtă s'edintă s'a încheiată la 2³/₄ ore. —

În ședința de ieri, 19 mai, dupa cele formale și substernerea mai multor petiții, și dupa o interpelațiune din partea deputatului *Vargha*, pentru stergerea supremilor impoziti urbani, ca a unei instituții de primă, — se votă cu mare majoritate luarea în considerațiune a proiectului de lege pentru petiții.

Dupa această se trece la desbateră gen. legii pentru împrumutul de 67¹/₂ milioane.

Sell K. reportoriul comisiunii centrale comandă primirea.

Tisza K. este pentru primire, dar cu condițiunea, ca din suma împrumutată, 5 milioane să se dea într'ajutoriu institutiilor de credit din țară, ca împrumut cu caute mici.

Min. *Ghiczy*, — așera cu multa dibăcia mare necondiționată.

Mai vorbesc pro și contra: *Moricz, Kovacs, Csanday, Prileszky, Horn, Helf, Horvath Gyula*, apoi făcându-se votare, cu mare majoritate se primește legea pentru împrumut în condițiune.

În ședința de astăzi, 8/10 mai, dupa cele formale și dupa două interpelațiuni însemnate, un'a a lui *Wächter* cătra min. de justiție, privinți'a regulării dreptului de posesiune în țară și *Talmaci*; alt'a a lui *Trauschensfels*, privinți'a junctiunii drumurilor ferate în Brașov, — ministrul de interne prezintă proiectul său de lege electorală, — apoi primește în a treia cetire proiectul de lege pentru împrumut, care tramitându-se pe de desus, cu atâtă ședința se redică, făcându-se cea mai de aproape pe joi, în 10 mai. —

Giula-mag, în mai 1874.

(Resunet la corespondința din Giula, scruta în nr. 32 alu *Albini*.) Consentu și ni de buna s'ema voru consenti totii cei-cesc binele bisericești și națiunii noastre, cu condițiunile ce pronunță dl. „Unu fiu alu națiunii“ în nr. 32 alu prețiuței *Albini*; cu toate însă mi-tienu de o detorință în țară, atâtă facia de Venerabil'a autoritate și de bisericească, câtă și de marele puțina cetitoriu, a rectifică unele speciale adu-șate de dl. corespondințe *Giulanu*.

Orasiul *Giula* e împartit în două: o parte a orasiului se numește *Giula magiara* și alt'a *Giula-germana*. În *Giula-magiara* e o biserică gr. or. romana, la care apar-

tienu două parochie cu o populațiune, care numera 1478 de sufte; în *Giula* germana asiderea avem biserica gr. or. cu parochia de sine statatorie. Deci dl. corespondințe candu a scris în corespondința sa, referitoria la parochia vacanta din comunitatea noastră, aducendu că sunt 2500 de sufte, dora va fi luat în considerațiune și numărul populațiunii, care aparține la biserică gr. or. din *Giula-germana*, ceea-ce de felu n'a fostu cu cale în cestiunea de facia; deorace parochia din *Giula-germana* are preotulu seu separat, și este o totulu separată.

Observu și. resp. rectificu această cu tota pozitivitatea, dupa date autentice, despre cari de buna s'ema are cunoscintiă și superioritatea diocesana.

Cu referința la pasagiul dlui *Giulanu*, unde dice, că „în parochia din *Giula-magiara*, de curendu devenita vacanta prin morțea fostului parochu *T. I.* are se urme alege-rea unui preotu, dorindu ca nou alegendulu să fie barbatu, care se corespunda câtă se pote mai deplinu chiamării sale,“ — nu potă de câtă asemenea se recunosc, că preotii sunt chiamati în prim'a linia a răspunși între poporu, precum cultur'a morala și intelectuala, asiă și cea natională. Acest'a este unu adeveru necontestabilu.

Ei bine; dar deca este vorb'a de alegerea inca a unui parochu langa parochulu actualu în *Giula-magiara*, și dorim ca respectivii parochi să fie la înaltimea chiamării lor, credu că trebe să privim mai antaiu în juru și se ne examinăm bine: cine suntemu și ce potem? Ore suntemu noi în acea feri-cita puștiune materială, ca se potem provede duoi parochi cu salariu corespondentiu recerintielor timpului și împrejurărilor locali? A înmultu numai numărul preotilor în un'a și aceeași comuna și a-i lasă în luptele multeloru neajunsuri materialu, nu însemna a cascigă în person'a preotului unu barbatu, care se fie deplinu calificatu și realu activu nationalistu; căci preotulu celu mai aptu și mai zelosu nationalistu, aruncatu în seracia, va scapata în poteri și curagiu.

La noi în *Giula-magiara*, unde numărul populațiunii din ambele parochii, la olalta socotitu este numai 1478 de sufte, și unde birulu preotiescu din ambele parochii la olalta abia face 12-14 cubule de bucate, — ore cu scopu ar fi se mai alegem unu alu doilea parochu? Ore pentru unu parochu destulu salariu este, pe langa sesiunea de pamentu, (— notabene, celu mai slabu pamentu în totu teritoriulu!) — unu biru de 5-6 cubule de bucate și necerțele venituri accidentali dela 6-700 de sufte? Dupa mine, atâtă și astfelu de dotatiune nu este de felu corespondentiu pentru unu parochu, și pe langa atare nici nu suntemu îndreptătiți a pretinde unu preotu la culmea înaltei și grelei sale chiamări. — Eu considerandu împrejurările, sum pe langa reducere, și această o dorescu — o data, pentru ca dotatiunea parochului actualu să se îmbunătătesca prin adaugerea venitului lecticalu și accidentalu, apoi și ca venitul sesiunii parochiei reduse să se întrebuintie pe alte scopuri pentru alte mari lipse bisericești și școlari. Ni-a venit la cunoscintiă, că Ven. Sinodu eparchialu de estu timpu a decis, ca scaunulu protopopescu să fie în *Giula*, și se vorbesce, că potopopulu nostru din *Chitihazu* va se ocupe parochia devenita vacanta. —

Deca din partea Ven. Sinodu eparchialu s'a destinatu astfelu, — atunci nime nu va contradice; eu asi doru numai atâtă: ca în totu casulu să îmbunătătimu dotatiunea parochului actualu, carele mereu va trebui să suplinescă pe protopopu în parochia; — dar pana un'a-alt'a, ca parochia devenita vacanta, se nu se implinesca, ci suplinescă regulatu prin celalaltu preotu, pana candu se va alege cu regularea definitivă a scaunului protopopescu. Dorescu această cu atâtă mai vertosu, căci noi nu avem inca nici casa parochială, și aceea trebe se-o facem cu timpul din venitul sesiunii reduse. —

Ca de încheiare nu potă trece cu tăcere observatiunea dlui corespondințe, că „noi juru împrejură cuprinsi fiindu de neamuri straine, fora unu preotu deplinu calificatu și bunu nationalistu, nu mai potem nici subsiste, cu atâtă mai puțin progresă.“ El purulu adeveru. Dar er întrebă: cum vomu potă face noi ca preotulu nostru să fie deplinu calificatu și bunu nationalistu, deca

nu-i vomu croi o stare materială îndestulitoră. Acest'a însă n'o potem, decât prin reducere, spre ce astadi ocașiunea ni e tocmai favorabilă. Deca vomu face noi această, credu că parochulu nostru actualu va satisfacă tuturor dorintielor noastre, — fiindu densulu unu barbatu, cărui nici pana aci nu i-a lipsitu activitatea laudabilă, dar carele — îmbunătățindu-i se sortează, sum în deplină speranță, ca se va azeță deplinu demnu de chiamarea sa. L.

membru alu comunității bisericești.

Partia, Cottulu Temesiu, 17 mai-n. 1874.

Multu stimata Redacțiune a *Albini*!

Pemiteti-ni a vi descrie necasulu poporului, biciulu lui *Ddieu*, cu carele par' că ne bate cerulu pentru peccatele domnilor!

Ieri pe la 8 ore de seară încep a ploia menuntu și tienti pana dupa mediulu nopții; pe la 2. dupa mediulu nopții dede ploia cu neua; pe la 8 de demanția — astadi neua încetă, er ploia urma a cedă și o recela face de toti tremura de frigu.

Astadi de demanția pecurării venira din campu cu vaierările, că lupii au navalitu și au devastatu turmele!

Omenii au începutu a face focu și a încăldi casele ca și în mediulu de ierna.

Suntom marturi la evenimente se scene pre cum nu-si mai aduc a minte a fi vedutu pre acestu anutimpu betranii nostri de 90 de ani.

Sermanele rondunele, venite la noi din strainetatea de poste mare, ca se-si caute ciburile și se-si cante cantecele de primăvera aici la noi, — sermanele sunt de peritu, adeca de degeratu! Betele — de frigu, câte dice si mai multe se gramadesc și indescusc câte într'unu cuibu, pentru d'a se scuti de frigu și d'a scapă de morțe! —

Tota speranța poporului economu, ce-lu mai sustienea de adi pana mane — a fost, că — dora se va îndură cerulu și i va binecuvântă holdele și gradinele. Dar vai! Dupa-ce în primele zile ale lui mai brum'a și frigulu i prepadă toti pomi și devastă gradinele; acuma gerulu și ventulu — i strică campii și sementurele!

Pana candu ore *Domne Dumnedieule* — ne voi mai cercă?!

De șapte ani de zile — aici la noi poporul muncesc fora folosu, ne fiindu în stare nici pană a si-o scote, de cum se mai potă plati și dările cele grele. Betii omeni stau se-si parasieșca vetrele strabune și se ice lumea în capu!

Apoi — în astfelu de despartune — ce se vedeti! Essecutiunile pentru dări — nu mai încetă! Betii omeni, ca se scape de perirea de șome, iau bani împrumutu, dandu de garanția granelle semenate; și-atunci mi-ti-se pomenescu, că vine essecutorulu erarialu și li cuprinde elu sementurele pentru ascurarea dărilor restanti!

Este curatu, ca și candu o infernală sorțe s'ar fi juratu se ne prepadieșca de totu, și — se ne scota din lume ca pre nisce vai de noi! În adeveru grele timpuri am ajunsu, și — ce este mai amaru și mai acru, că estea timpuri dată acuratu, decandu cu libertatea, constituțiunea, Diet'a ungurieșca, cu marca fericea ce ni o promiteau domni magiari în lupt'a loră cu imperati'a și Austria!!

Ore aceste grele suferințe — nu sunt ele degetulu, scu chiar pumnulu celu greu alu providenției!

Poporule romanu, tu totusi nu desperă, ci — la culmea suferintielor tale — crede în *Ddieu* și în dreptatea lui; în *Ddieulu* parintiloru tei, carele prin 17 secli, prin mediloculu ordelor selbatece — te-a scutitu și feritu de perire!

Poporule, înbracate în virtute, și — mantuirea ti-va veni de susu! — — — —

Din pepturi innaduse.

Clericii Romani din Teologi'a catolica în *Budapeta*, cu ocașiunea serbarii de 3/15 mai, au adresatu junimei Romane, resp. presiedintelui societății „*Petru-Maioru*“, urmatori'a scrisore, carea dovodesce, că izolarea loră de cătra lumea romana e numai fisica:

Onorata Junime Romana!

Asta-di se implinesce inca unu anu preste unu patrariu de seclu, de cându s'a inauguratu eră libertatei națiunii Romane! —

Asta-di avemu dara erasi marea serba-

tore! Betranii Spartani diceau: „Noi amu fostu!“ Barbatii: „Noi suntemu!“ Iunii: „Noi vomu fi!“ Asemenea debe se dicem și se facem noi. Mosii și stramosii nostri au doritu se ajunga a vede una dia ca ast'a; ei însă au moritu nemangaiati, căci — nu au vedutu. Dara nu au desperatu de nepotii și stranepotii lor. Parintii nostri avura fericea și barbatia a sigilă cu morțea și sangele loră inauguratea acestei festivități. A noastră e detori'a, se o serbamă ca pre unu patrimoni scumpu alu libertatei castigatu cu sange de martiru!

Togm'a pentru aceea noi nu vedem altu ceva în actulu domnilor Vostre de adi, de câtă unu cultu religiosu-nationalu, de câtă consolidarea juramentulu din campulu libertatei, — de câtă protestulu în contra usurpatorilor ei, — de câtă nou impulsu în lupt'a natională.

Pre acestu terenu Ve salutăm fratieșce. Lupt'a noastră e comuna, e santa, e lupt'a natională!

Crucea și arm'a Romana, unite și nedespartite — debe se învinga.

Înainte; — noi ve urmăm și accompaniam!

Budapeta 3/15 mai 1874. —

Din portretulu „eroului-martiru“,

conformu anunțării ce feceram în nrulu precedentu, s'au mai spedatu esemplaria — parte pentru d'a fi împartite prenumerantiloru *Albini* — gratis, parte pentru d'a fi vendute cu câte 20 cr. v. a. unulu, — cătra urmatori: domni, la urmatoriile locuri:

- G. Baviu, comerciantu — Orasčia;
- N. Florea, Mecentes l. Teusiu;
- V. Chirtopu, Campeni;
- Z. Tataru, Sighisora;
- S. Georgitia, Borgo-Tiha;
- M. Miculescu, Scuesigiu;
- P. Ciachi — Panciova;
- L. Gugulianu, comere. — Satulu nou;
- S. Bozanciu, Sasca în Banatu;
- P. Popu — Becichereculu-mare;
- E. Juica — Varadia, Banatu;
- I. Muresianu — Naeudu;
- E. Tieranu, comere. Oravitia, pentru a două ora.

I. Popoviciu, fost docente *Jebeliu*

Avisăm la această pre domni prenumeranti ai *Albini* din acele parti și pre ceice dorescu a cumperă acestu portretu, a se adresă cătra mai susu numiti domni.

De asemenea avisăm pre domni, cari — din *Aradu, Bogșia-romana, Caransebesiu, Deva* — ni s'au adresatu pentru portrete, se binevoiesca a caută atari la domni, pre cari ii-am publicatu, ca pre unii ce au luat asupra-si împartirea și vendierea pentru acele locuri și jurulu lor.

Portrete *Babesiu* — nu mai sunt de vendiere. —

Portrete „Iancu“, din cele 2500 avemu inca numai pucine; dar indata ce va cere trebuința, potem face o editiune nouă. —

Redacțiunea.

Varietati.

* (Deakistii nostri în diet'a Ungariei — luna trecuta votara cu — „nem“) Pana si pop'a *Alesa*!! — Da, asiă este; numai câtă acelu „nem“ n'a fost în contra guvernului, ci pentru guvern, adeca ca această se nu fie silitu a ascultă într'o desbateră generală — descoperirile Dietei despre lipsa și nevoile și suferințele țerei și dorintiele ei despre ajutorulu necesariu spre usurarea sortii poporului și scaparea lui din manele lipitorilor jidovesci! Firește că — în această cestiune deputatii nationali toti votara cu — „Igen“, adeca. da, se fie, se se faca! — (m).

(Foile din romană,) câte ni sosira astadi, tote sunt pline de salutări pentru asteptatulu în *Bucuresci* principe *Milanu* de Serbia, *La Roumania*, i aduce spre intempinare portretulu și biografiă în limb'a romana și franceză, er depesiele ne vestecu primirea sa cu mare pompa în *Giurgiu* și *Bucuresci*, —

Amblarea timpului,

Revoluțiunea cerului,

starea granelor și miscările piatilor.

Din tote partile țerei, ba și ale Monarhiei, depesiele de 3 zile nu ni aduc, decât reporturi triste, despre frigu mare, ploie multe și reci, pre multe locuri — din Tran-

silvania, Banatu, Ungaria de sus si de diosu, Galitia, Stiria etc, cu neua si cu ghiatia si cu venturi mari si stricatiöse!

Ca' la o mica, dar trista icöna locale despre acösta revolutiune a ceriului — avisämu la corespundintia nöstra dia Partia in Banatu.

Aici la noi in *Budapesta*, desi nu avuram neua, dar frigu si ploii reci — destule. Mai alalta-ieri ne credeamu de o data transpusi in medilocu de ierna. —

Firesce, ca acösta abnormitate de timpu nu se pöte sä nu fie facutu mare stricatiune campiloru, graneloru si gradineloru.

Reporturile oficiali, dejä pana a nu se ivi acösta nöua calamitate, ni spuneau despre 12 comitate, unde recolecta anului acestuia era nimicitä; acum dupa acösta revolutiune a ceriului — de buna säma reulu va fi luatu estinderi nöue, mai mari.

Destulu ca — partea mai mare a tieriei, dejä alu cincilea anu stä facia cu o recolecta förte slaba si — seracia tieriei crece in modu ingrozitoriu.

Lucru prä firescu deci, ca pretiurile graneloru rapede se urcara dilele trecute, — dar nu se sustienura nici trei dile la naltimca loru, cäci in data ce ieri se aretä timpulu mai caldu si mai frumosu, pretiurile incepura a scädä.

S'a notatu ieri:
gräulu frumosu, de 83—84 lb. cu 8 fl. 20 cr.;
„ de medilocu „ 82 ponti, cu 8 fl. — „
„ mai slabu, „ 80 „ 7 fl. 90 cr.;
gräu de usantia pentru septemvire si optomvire s'a caparitu cu 6 fl. 75 cr. pan' la 7 fl.
Secar'a buna s'a platitu cu 5 fl. 20—30 cr.;
Cucurudulu „ „ 4 „ 60—70 „
Ordulu „ „ 3 „ 60—65 „
Ovesulu se urcä iute la 2 „ 70—75 „

Cumperärile töte s'au efeptuitu in bani gata. Gräulu din *Romania* — care se aduce multu in piatia Postei, dar este mai usioru, se vinde 10—15 cr. mai eftinu; de asemenea si porumbulu.

Provocare,

ca'tra alegatorii romani din cerculu electoralu alu Radnei!

Fratiloru!

Dupa-ce dlu *Alesandru Mocioni* depuse mandatulu de deputatu dietalu, si astu-feliu acestu postu in cerculu de alegere alu *Radnei* deveni vacante: Diet'a tieriei a ordinatu alegere nöua, carea se va face in *Radna* la terminulu defiptu pe 2 iuniu st. n. adeca *marti*, a trei-a di dupa Rosaliele nöstre, la 9 öre de demanetia.

Comitetulu centralu alu reuniunii politice-nationali a tuturor Romaniloru din comitatulu *Aradului*, conformu chiamärei si detorintiei sale facia de cauzele nöstre politice nationale si pe langa dröpta considerare a opiniunii publice, manifestate in cea mai buna contielegere din partea alegatoriloru romani de prin töte partile cercului electoralu alu *Radnei*, in siedintia sa sträordinaria, tienuta spre acestu scopu in 10 maiu a. c. st. n. a candidatulu cu votu unanimu de deputatu dietale pentru cerculu *Radnei* — pe dlu *Ioane Popovicu Desseanu*, advocatu in *Aradu*, — carele ca deputatu la 1861 si 1865 a mai reprezentatu in doue ronduri cu barbatia si credintia adeväratu patriotica romanöscä acestasi cercu, si carele si in 1872 fusese candidatulu eventualu alu acestui cercu.

Deci, candu ve recomandämu cu töta caldur'a, ca sä alegeți de deputatu dietalu, in cerculu *Radnei*, pe acestu barbatu meritatu si zelosu alu poporulu romanu. — carele si in fatia nöstra s'a pronunciatu, dar si altu-cum peste totu este cunoscutu ca tiene cu firmitate la program'a partiei politice-nationali romane, — deodata, cu iubire fratiöscä vi tragemu atentiunea, la marea insemnetate a alegeri de deputatu, ce ni stä nainte in cerculu *Radnei*!

Bagati bine de säma *Fratiloru*, sä nu ve lasati amagiti prin medilöce de coruptiune, cari döra s'ar incercä spre a ve rumpe in partide dusmanöscä, si spre a ve conduce la ratacire cu stricarea adeväratelorü interese ale vöstre si ale natiunii intregi!

Lucrati in contielegere si credintia fratiöscä, cu obsevarea legiloru, pre cum si a

rezerintelorü ordinei bune; inse cu töta barbatia si statornicia, pentru ca sä poteti reosi cu candidatulu, recomandatü din partea nöstra, dupa dorintia vöstra comuna!

Voimu a credé, ca partid'a deakiana va respectä cu fratie tate pactulu facutu cu noi in 1872, in privintia alegoriloru de deputati la diet'a de acuma, si astu-felu dens'a nu va nesui a face, säu a sprigin' vre-o contracandidare; deca inso in acösta credintia a nöstra ne am insielä, responsabilitatea parolei calcate nu va cadé asupra nöstra! si in acestu casu, totu alegetoriulu romanu din acelu cercu va avé detorintia si mai mare, a tiené cu credintia si statornicia la candidatulu partiei nationale romane.

Se traiöscä Regele si Patria! Se traiöscä contielegerea si fratiötatea! — Se traiöscä candidatulu partiei nationale romane Ioane Popovicu Desseanu!

Data in *Aradu*, in 1/13 maiu 1874.

Comitetulu centralu alu Reuniunii politice-nationali a tuturor Romaniloru din comitatulu *Aradului*.

F. H. Longinu mp. notariu.

Demetriu Bonclu mp. presiedinte.

Socöta publica,

despre banii incursi in cass'a *Balului romanu*, arangiatu de tenerimea romana la 12 faurariu n. 1874 in *Budapesta*.

(Urmare. A se vedé nrulu 34.)

Prin M. st. dnu *Paulu Miulescu*, din *Beserica-alba*, dela M. st. dni: V. Radulovici, H. Radulovici, cäte 3 fl.; C. Boboranu, A. Eremici, C. Balanescu, M. Pervulovici, F. Bauer, A. Prech, Siegel, cäte 2 fl.; M. Nedici, M. Popovici, R. Radulovici, M. Micinu, P. Miulescu, I. Wohlfarth, F. Turozi, F. Weis, cäte 1 fl. v. a.; sum'a: 28 fl. v. a.

Prin M. st. d. *Demetriu Trutia*, din *Sighisiora*, dela M. st. dni: N. Siustai 5 fl.; Z. Tataru, I. Siandru, D. Demianu, N. Farcasiu, D. Trutia, cäte 1 fl. v. a.; sum'a: 10 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Dimitrie Michailcescu*, din *Turnulu-Severinului*, dela M. st. dni: N. D. Sandulovici, N. Br.(?), C. Marculesiu, Iorga Stanescu, T. Dimitriade, I. Ristici, C. Stefanescu, V. Barbonescu, C. M. Georgescu, cäte 2 fl.; primiti in sum'a de: 2 napld.

Prin M. st. dnu *Ioanu Moldovanu*, din *Blasiu*, dela M. st. dni: Papfalvi 4 fl.; I. Negrutiu, I. Chirila, V. Vancea, V. Michali, cäte 2 fl.; Dr. N. Stofa, S. P. Mateiu, T. C., I. Pamfilie, L. Leonteanu, G. Blasianu, E. Vlassa, I. Moldovanu, cäte 1 fl. v. a.; sum'a: 20 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Dr. Ilariu Puscariu*, din *Sibiu*, dela: Esc. Sa metrop. Procopiu 5 fl.; M. st. dni: I. Hanea 3 fl.; Dr. Panu si C. Stejaru, cäte 2 fl.; I. Popescu, Dr. I. Puscariu, cäte 1 fl. 50 cr.; X.(?) Badila, X.(?) Fratesiu, Dr. X.(?), Z. Boiu, P. Rosca, cäte 1 fl.; sum'a 22 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Stefanu Erdeli*, din *Baia-de-Crisiu*, dela M. st. dni: Dr. Hodosiu si Secula, cäte 5 fl.; Höslér 3 fl.; M. Töth 2 fl.; Beovici, M. Segedi, cäte 1 fl. v. a.; sum'a: 17 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Dr. Gregoriu Silasi*, din *Clusiu*, dela M. st. dni: G. Popu, G. Iliesiu, Dr. Silasi, cäte 2 fl.; L. Campianu, V. Rosiescu, cäte 1 fl. v. a.; sum'a: 8 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *M. B. Stanescu*, din *Aradu*, dela M. st. dni: P. Popu 1 fl.; Stanescu 6 fl. v. a.; sum'a: 7 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Visarionu Romanu*, din *Sibiu*, dela M. st. dni: P. Dunca, I. Popu, cäte 5 fl.; Gr. Mateiu, V. Romanu, cäte 3 fl. v. a.; sum'a 16 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Ioanu Opreanu*, din *Chichinda-mare*, dela M. st. dni: T. Opreanu, I. Opreanu, cäte 3 fl.; Kengyelatz, Covacevicu, cäte 2 fl. v. a.; sum'a 10 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Dr. I. Nichita*, din *Zila*, dela M. st. dni: G. Popu, Dr. I. Nechita, E. Popu, cäte 5 fl.; G. Trifu, A. Costei, I. Boitoru, cäte 2 fl.; A. Cosma, T. Popu, V. Popu, S. Popu, Michale U.(?), Mich. Popu, L.(?), cäte 1 fl. v. a.; sum'a: 28 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Stefanu Gulesiu*, din *Beiusi*, dela M. st. dni: I. Kövári 4 fl.; Palade, Potoranu, D. Fekete, Boitiu, Negreanu, G. M. Marinescu, St. Gulesiu, cäte 1 fl. v. a.; Antal 1 tal. austr.; sum'a: 11 fl. v. a. si 1 tal. austr.

Prin M. st. dnu *Nicolau Tronca*, din *Salisce*, dela M. st. dni: Margineanu, D.

Moga, D. Florianu, cäte 2 fl.; I. Bunea 1 fl. v. a.; sum'a: 7 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *D. Varna*, din *Lapusiulu unguurescu*, dela M. st. dni: I. Muresianu, D. Varna, M. Hesdetianu, B. Iuga, T. Gavrus, N. Cosma, G. Popu jun., G. Popu, cäte 1 fl. v. a.; sum'a 8 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *Ilariu Urechia-Muciu*, din *Resinari*, dela M. st. dni: M. Drocu, P. Hodrea, P. Albu, V. Blotiu, B. Cioranu, N. Ciucianu, cäte 1 fl.; I. Urechia-Muciu 2 fl. v. a.; sum'a: 8 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *E. Andreescu*, din *Beregseu*, dela M. st. dni: A. Clecanu, E. Andreescu, Bogycz, Laping F. cäte 1 fl.; S. Carniceanu, I. Carniceanu, cäte 50 cr.; Helvey A. 3 fl. v. a.; sum'a: 8 fl. v. a.

Prin M. st. dnu *I. Tuducescu*, din *Lipova*, dela M. st. dni: G. Fagarasiu, D. P. Simonu, G. Mateiu, cäte 2 fl.; I. Tuducescu 50 cr. v. a.; sum'a: 6 fl. 50 cr. v. a.

Prin M. st. dnu *G. Sida*, din *Siria*, dela M. st. dni: N. Cristea 1 fl. G. Sida 2 fl. v. a.; sum'a: 3 fl. v. a.

Prin M. st. dni: A. P. Alexi, dela *Naseudu*, 10 fl. v. a.; S. Micihailcescu din *Craiova* 1 1/2 nap. si 5 lei nuoi. —

Mai tardiu, dupa incheierea socoteloru, au intratu:

Prin M. st. dnu *I. Santu*, din *Abrudu*, dela M. st. dni: Simeonu Balintu, Romulus Grita, cäte 3; I. Santu 2 fl. v. a.; sum'a: 8 fl. v. a.

Dela M. st. dnu *M. Cirlea*, din *Alba-Iulia*: 1 fl. v. a.

Preste totu, la cassariulu comitetului arangiatoriu, au intratu deci: 1144 fl. 50 cr. v. a. + 3 1/2 napld. + 1 tal. austr. + 5 l. n.

II. Spesele, impreunate cu arangierea balului din cestiune, se suia la sum'a de: 803 fl. 64 cr. v. a.

III. Venitulu curata dela acestu balu e deci: 340 fl. 86 cr. v. a. + 3 1/2 napld. + 1 tal. austr. + 5 l. n. —

Publicarea numelorü M. st. dni contributori s'a amenatu pana acü din acea imprejurare, cäci incurgerile din provincia se continua chiar pana in presente.

Numele unoru M. st. dni contributori se publica cam defeptuosu säu chiar anonim, cäci nu le-am potutu descifrä. Rogämu inse cu totu respectulu sä fimu facuti atenti la smintele comise, ca sä indreptämu.

Budapesta, 15 maiu n. 1874.

Comitetulu arangiatoriu:

Gavrilu Mihalyi jun., presied.; Petru Trutia, presied.; Arone Hamsea, notariu; Ioanu Ciocanu, cassariu; Stefanu Erdeli, controloru; Aureliu Babesiu si Georgiu Chicinu.

Tenerimea romana din Budapesta, ca intreprindetoria, intrunindu-se, in localitatea societätii „*Petru Maioru*“, domineca in 3, — sub presiedintia dlui advocatu *Gruia Liuba*, fiindu notariu dlu *I. Dragosiu*, juristu, — si domineca in 10 maiu n. 1874 — sub presiedintia dlui jurista absolutu *Atanasiu Barianu*, fiindu notariu dlu *A. Dumitreanu*, medicinistu,

1. A primitu dela comitetulu arangiatoriu socotelele referitorie la *Balulu romanu*, arangiatu in *Budapesta* la 12 faurariu n. 1874, si anume: a) Conspeptulu despre perceptiuni, insocitu de chartele autentice dela contributori; b) Conspeptulu despre erogatiuni, insocitu de chitantele probatoxie de spesele intru adeväru impreunate cu arangierea cestiunatului *Balu*. — Dupa o censurare consciintioä, *Tenerimea romana*,

2. Constatandu, ca socotelele, produse de comitetulu arangiatoriu, corespundu adeväruului si ca sunt portate in cea mai buna si esemplaria ordine; apoi considerandu zelulu celu mare alu comitetului, intru a dá balului cestiunatu o colore romanöscä câtu de pronunciatä, si generalmente o reusita splendida: esprimendu-si multumirea facia de comitetulu arangiatoriu, si specialmente facia de presiedintele si cassariulu acestui comitetu pentru zelulu si neobosit'a lorü activitate, dovedite in decursulu si succesulu arangiatorii *Balului*, — primindu venitulu netto alu intreprinderii din cestiune si naintandu-lu la loculu destinatiunii sale, — a absolvatu comitetulu de ulterioä respunsabilitate.

3. Constatandu rezultatulu imbucuratoriulu alu acestei intreprinderi, in numele so-

cietätii „*Petru-Maioru*“, careia s'a fostu stinatu venitulu curatu, vine a rogä M. st. dni colleptanti, pentru ostenelele bunavointia, ér pe M. st. dni contributori pentru generositatea lorü facia de acü intreprindere romanöscä, — sä binevoiascä a primi aduncu semtit'a multumit'a recunoscentia a tuturorur surceiloru de romani, cari se adapa din bineficia societätii „*Petru-Maioru*“, si a priä solemn'a asecurare, ca denariulu *Dloru* fi intrebuintiatu consciintiosmente, singur numai pentru alimentarea si desvoltarea cestiunelorü natiunali in tenerii romani, centrati in capitala *Budapesta*.

4. Constatandu-se ca in provincia mai afla impoterniciri de colleptare, trand de comitetulu arangiatoriu, se aduce la cönscentia publica, cumca ofertele in favöru acestei intreprinderi si de aci nainte se adresa: „*Ioanu Ciocanu* (*Stationar Nr. 1. 29.*)“

5. Considerandu insemnetatea sacrificiorü lorü M. st. dni coleptanti si contributori, dispusu ca listele de contribuiiri, ca probe interesare in cause natiunali, pre cum tote actele referitorie la acestu balu, pastredie in archiv'a societätii „*Petru-Maioru*“, carea — multumita succursului publicu, de presente se bucura de o deplä stabilitate si ordine. —

Locu deschisu.

Ni se tramite spre publicare, in neindatenatu si cu intetire pre responsabilitatea tramitatorilorü — urmatoriuulu datu pretoriale, cu notele adause de tramitatori, si cu cererea ca sä publicämu din ventu, ceea ce nu potemu face de câtu — acösta rubrica, pentru carea noi nu luä responsabilitatea: Nr. 763/1874.

Pretur'a administrativa din Buteni, Notariatulu in Chisindia.)

Inspectorele cercuulu scolare dä jaltä ca din *Chisindia Todoru Gasparu* si *Cornea* — insulta contra ordenatiunii — facia cu substituirea de invetiatoriu *Filimonu Ardeleanu*;*) dreptu aceea se inma antistia,*) ca pe numitii sä-i face impedece pe dlu inspectore in afacerile aci — deca au ceva contra afacerii, recurgu loculu competine.

Buteni 1874, maiu 13.

Argyelanu mp. pretore.

Observatiuni, respective rectificatiuni: tur'a politica aci face pe Senatulu consistorialu riu din *Aradu*. Öre — dupa care lege? — *) Alegrosita; in locu de — *Comitetulu parochiale*. — *) credemu ca inspectorele a datu jalt'a, ci ca dlui tore i place a voi astfelu. — *) Este o vessatiune mörte a poporulu prin aceste apucature de snöbitä — se intentionedia a obosi poporulu, ca sä nu cära dreptulu, ci sä lase sä facu cu elu, — cine ce Nu ve temeti de *Dänu*?! — *) Dar — ce are aci cu scöla confesionale? si — cine dä dlui dreptulu d'a se ingerä in administratiunea scolarü profesionalü? Cautati-ve de tröba — antistia si pre — *) Hoho! Afacerile sale — sunt ale casei si sale; ér afacerile scölei nöstre — sunt in prim'a ale nöstre, cari sustienemu scöla — pentru copii — ér nu nici pentru dlu pretore, nici pentru dlu inspectore. Nu ni trebue lapedaturele nimenui! Priepö data. — *) Am recursu le ven. Senatu scolarü alu consistorialu din *Aradu*, pana ni s'a gatatu si pagu si cernelä, si — *rabdarea*; apoi — ce vreti cu anticomunale? In preliminarulu ei nu este prevedistia mic'a pentru l'efa docintelui *Ardeleanu*; n'avämu si — püntu! (V. 26)

Publicatiuni tacsabili.

Concursu

Diosu subscrisulu voiesce sä se pre langa sine unu adjunctu notariu cu urmatoriele conditiuni: salariu alu 300 fl. v. a. in bani gata si cörtu in natura.

De la competenti se recere, ca aibe cunoscentia perfecta din limba *romana, magiara si germana*, incätu pöta port'a oficiulu in aceste trei limbi mai de parte ca sä documentedie destatatea lorü in purtarea oficiului notariu alu. Cei ce dorescu sä ocupe acestu postu an sä se adresedie câtu de curendu cu subscrisulu.

Satulu-nou (langa *Panciova*, fostulu conf. milit.) in 3/15 maiu 1874.

Nicolau Ciavosichi, mp. notariu comunalu.